

Łódź, 8 stycznia 2024 r.

PNIK-I.4131.13.2024

Rada Miejska
w Aleksandrowie Łódzkim

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.).

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr LXXVIII/566/23 Rady Miejskiej w Aleksandrowie Łódzkim z dnia 14 grudnia 2023 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach treningowych i wspomaganych prowadzonych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej Gminy Aleksandrów Łódzki, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 20 grudnia 2023 r.

Uzasadnienie

Podstawę prawną do podjęcia przez Radę Miejską w Aleksandrowie Łódzkim uchwały stanowi m.in. art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), zwanej dalej – ustawą. Stosownie do tego przepisu rada gminy w drodze uchwały ustala, w zakresie zadań własnych, szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych. Mając na uwadze powyższy przepis, organ nadzoru przedstawia zastrzeżenia do postanowień uchwały.

W § 1 pkt 4 uchwały rada uregulowała możliwość częściowego lub całkowitego zwolnienia z ponoszenia opłat.

Odnosząc się do kwestii możliwości uregulowania w uchwale ewentualnego zwolnienia z ponoszenia opłat, należy zauważyć, że w orzecznictwie sądów administracyjnych zauważalne są rozbieżności w zakresie interpretacji art. 97 ust. 5 ustawy, tzn. czy ustalenie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności może obejmować także regulację obejmującą zasady zwolnienia z opłat. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 14 czerwca 2023 r., sygn. akt II SA/Łd 409/23 podzielił pogląd prezentowany przez NSA w wyroku z dnia 15 maja 2019 r., sygn. akt I OSK 2250/18, że pojęcie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności, o których mowa w art. 97 ust. 5 ustawy może obejmować także kwestie związane ze zwolnieniem z ponoszenia odpłatności. W ramach zasad ponoszenia opłat mieści się więc, w ocenie Sądu, zwolnienie z opłat, bowiem rozstrzyga ono o przesłankach, kiedy się opłat nie ponosi.

W świetle powyższego stanowiska należy uznać, że rada gminy może uregulować w uchwale zasady zwalniania z opłat. Skoro rada uznała, że częściowe lub całkowite zwolnienie z opłat mieści się w granicach pojęcia „szczegółowe zasady odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach treningowych lub wspomaganych” to katalog przesłanek częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat powinien być uregulowany kompleksowo i precyzyjnie, tak aby podmiotowi decydującemu o zwolnieniu nie można było postawić zarzutu dowolności, uznaniowości, co do przyjętych przesłanek w zakresie zwolnienia. Zatem konieczne jest, aby ta materia była w uchwale ujęta w formie katalogu zamkniętego. Ponadto zdaniem organu nadzoru rada powinna uregulować w sposób odrębny przesłanki uzasadniające całkowite zwolnienie z opłat oraz odrębne przesłanki uzasadniające częściowe zwolnienie z tych opłat, tak aby rozpoznając wniosek o zwolnienie można było ocenić, czy po stronie osoby wnioskującej o zwolnienie zachodzą okoliczności uzasadniające zastosowanie zwolnienia i w jakim zakresie. Organ prowadzący postępowanie w sprawie zwolnienia z odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia, mieszkaniach treningowych lub wspomaganych związany jest przepisami przedmiotowej uchwały, zatem w wydanej przez siebie decyzji powinien powołać się na spełnienie przez wnioskodawcę konkretnej przesłanki wskazanej przez radę.

W § 1 pkt 5 uchwały rada zawarła materię dotyczącą pobierania opłat. Przepis art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej stanowi jedynie upoważnienie dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt, nie zaś do określenia sposobu i terminu wnoszenia przedmiotowej opłaty. Wskazana powyżej treść kwestionowanego zapisu uchwały wykracza zatem poza kompetencję rady gminy wynikającą z powołanego przepisu.

Wobec powyższego, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie do dnia 15 stycznia 2024 r. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/skrytka.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłodzińska
Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru
i Kontroli
(podpisano elektronicznie)

Do wiadomości:
Burmistrz Aleksandrowa Łódzkiego